

Toliko naj zadostuje o ljudskem šolstvu.

V naslednjem podajemo še vkupen izkaz o avstrijskem ljudskem šolstvu v šolskem letu 1882/83:

| Dežele               | Prebivalstvo po<br>ljudski štetvi dne<br>31. decembra 1880 | Število javnih<br>ljudskih šol |                         | Število privatnih<br>šol | Učiteljsko osebje<br>na javnih ljudskih šolah |           |           | Število<br>za šolo godnih<br>otrok | Število učencev na<br>javnih meštanskih<br>in ljudskih šolah |
|----------------------|------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------------------------|--------------------------|-----------------------------------------------|-----------|-----------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
|                      |                                                            | Meštanske<br>šole              | Splošne<br>ljudske šole |                          | Vkupno<br>število                             | učiteljev | učiteljic |                                    |                                                              |
| Dolenje Avstrijsko . | 2,330.621                                                  | 57                             | 1.323                   | 108                      | 7.193                                         | 5.029     | 2.164     | 324.421                            | 306.771                                                      |
| Gorenje Avstrijsko . | 759.620                                                    | 8                              | 480                     | 35                       | 1.952                                         | 1.512     | 440       | 107.942                            | 103.162                                                      |
| Solnograd . . . .    | 163.570                                                    | 2                              | 156                     | 17                       | 525                                           | 424       | 101       | 20.366                             | 18.457                                                       |
| Štajerska . . . .    | 1,213.597                                                  | 4                              | 757                     | 42                       | 2.801                                         | 2.206     | 595       | 164.258                            | 143.183                                                      |
| Koroška . . . .      | 348.730                                                    | 2                              | 342                     | 11                       | 954                                           | 811       | 143       | 45.949                             | 42.405                                                       |
| Kranjska . . . .     | 481.243                                                    | 1                              | 268                     | 11                       | 769                                           | 602       | 167       | 54.096                             | 43.050                                                       |
| Trst . . . . .       | 144.844                                                    | 4                              | 32                      | 17                       | 214                                           | 106       | 108       | 18.413                             | 12.895                                                       |
| Goriška in Gradiška  | 211.084                                                    | —                              | 144                     | 10                       | 546                                           | 421       | 125       | 33.358                             | 24.998                                                       |
| Istra . . . . .      | 292.006                                                    | 1                              | 126                     | 4                        | 463                                           | 357       | 106       | 27.844                             | 20.043                                                       |
| Tirolska . . . .     | 805.176                                                    | 2                              | 1.523                   | 48                       | 4.037                                         | 2.895     | 1.142     | 114.307                            | 103.903                                                      |
| Predarelska . . .    | 107.373                                                    | 1                              | 192                     | 10                       | 580                                           | 401       | 179       | 16.039                             | 15.171                                                       |
| Česka . . . . .      | 5,560.819                                                  | 171                            | 4.413                   | 292                      | 16.666                                        | 13.319    | 3.347     | 926.532                            | 884.015                                                      |
| Moravska . . . .     | 2,153.407                                                  | 46                             | 1.996                   | 70                       | 5.500                                         | 4.851     | 649       | 364.326                            | 337.684                                                      |
| Šlezija . . . . .    | 565.474                                                    | 4                              | 463                     | 43                       | 1.265                                         | 1.027     | 238       | 90.666                             | 80.719                                                       |
| Galicija . . . .     | 5,958.907                                                  | 15                             | 2.924                   | 187                      | 7.611                                         | 5.690     | 1.921     | 709.941                            | 383.480                                                      |
| Bukovina . . . .     | 571.671                                                    | 1                              | 211                     | 14                       | 579                                           | 503       | 76        | 69.148                             | 21.169                                                       |
| Dalmacija . . . .    | 476.101                                                    | 5                              | 270                     | 25                       | 659                                           | 550       | 109       | 23.841                             | 16.624                                                       |
| Vkup . . . .         | 22,144.244                                                 | 324                            | 15.620                  | 944                      | 52.314                                        | 40.704    | 11.610    | 3,111.486                          | 2,557.747                                                    |

(Po „Ljub. Listu“.)

## Šolska letina.

(Dalje.)

Dekliške šole pri č. č. uršulinaricah v Ljubljani imele so koncem tega šolskega leta 805 učenk, od katerih jih je 157 dobilo odliko, 466 prvi red, 169 pa jih je bilo nesposobnih za višji razred ali oddelek. Izprašalo se ni 13 učenk.

Letno poročilo čveterorazredne deške ljudske šole v Škofji Loki koncem šolskega leta 1884/85. kaže 4 učitelje in g. kateheta, kateri so poučevali 280 učencev (konec l. 276). Mej temi je prav pridno v šolo hodilo 209, pridno 57, manj pridno 15, in nemarno 30 učencev. Za višji razred (oddelek) sposobnih je bilo 187, nesposobnih 89; za srednje šole se jih je oglasilo 10. Šolska knjižnica šteje zdaj 115 slovenskih in 19 nemških, vkup 134 knjig. Gosp. nadučitelj Fr. Pápa je učence III. in IV. razreda poučeval tudi v sadjarstvu. Učenci so nalovili in pokončali nad 1400 litr. hroščev.

Letno poročilo čveterorazredne deške šole v Kameniku koncem šolskega leta 1884/85. obsega I. imena občin, število hiš in prebivalcev Kameniškega okrajnega glavarstva, II. iz šolske kronike, III. dobrotnike šole, IV. učiteljstvo, V. vkupni pregled, VI. učence ljudske šole, uvrstene po zasluženji in VII. obrtno nadaljevalno šolo. Mej dobrotniki šole je ranjki preč. g. dekan Jurij Križaj, kateri je volil Kameniški šoli gozd — vreden 338 gld. Iz obresti te glavnice napravljalo se bode v prihodnje ubogim otrokom šolsko orodje. Mestna korporacija je šoli pripustila njivo za šolski vrt. Učitelji so bili 4 in gosp. katehet, kateri so v vseh štirih razredih poučevali 204 učence. V ponovljivo šolo je hodilo 23 učencev, v obrtno nadaljevalno šolo pa 39. Poročilu

pridjan je tudi lični zemljevid „Kameniškega okraja“, katerega je narisal gosp. nadučitelj Val. Burnik.

Jahresbericht der Volksschule in Neumarkt 1885. kaže 3 učitelje, 1 učiteljico in g. kateheta, kateri so poučevali v štirih razredih 305 (konec leta 297) učencev in učenk. Med temi je bilo Slovencev 279, Nemcev 13\*), Lahov pa 5. Učencev in učenk sposobnih za višji razred (oddelek) je bilo 185, nesposobnih 107, neizprašanih 5; v šolo jih je prav pridno hodilo 212, pridno 51, manj pridno 21, nemarno 13. V obrtno nadaljevalni šoli je bilo 108 učencev. Šolska knjižnica šteje 229 knjig (in sicer učiteljska 83, učeniška pa 146 knjig).

Letno poročilo čveterorazredne deške ljudske šole v Novomestu (Rudolfswerth) koncem šolskega leta 1884/85. pravi, da je ta šola v začetku leta imela 185, konec šolskega leta pa 172 učencev, katere je poučevalo pet g. g. duhovnikov reda sv. Frančiška. Šolska knjižnica broji 296 različnih knjig v 444 zvezkih.

Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole v Postojini 1885. l. obsega 1. učiteljstvo, 2. vkupni pregled za šolo godnih in šolskih otrok 1884/85. l., 3. kroniko, 4. slavnostni govor (govoril učenec IV. razreda L. D.), 5. zahvalo, 6. razvrstitev učencev. Poučevali so trije učitelji, katehet in dve učiteljici. Učencev in učenk je bilo to šolsko leto na tej šoli 343. Kmetijskega ponka se je udeležilo 62 učencev.

Letno poročilo čveterorazredne deške in dvorazredne dekliške šole v Črnomlju 1885. l. ima na čeli sestavek: Ali se dajo naša vina izboljšati? (Črtice v preudarek napisal Fr. Šetina.) Poučevalo v teh šolah so štirje učitelji, dva kateheta in dve učiteljici. V vsakdanjo šolo je hodilo 462, v ponovljivo šolo pa 98 učencev in učenk, vkup tedaj 560. V zasebno šolo na Majerlu je hodilo 67 otrok.

Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole v Vipavi 1884/85. l. kaže, da so v tej šoli poučevali trije učitelji, katehet in učiteljica. V vseh štirih razredih je bilo 279 učencev in učenk. V kmetijsko napredovalno šolo je hodilo 45 učencev tretjega in četrtega razreda.

(Dalje prihodnjic.)

## Naznanilo in nov poziv.

Gledé Slomšek-ove nagrade, katero je razpisalo učiteljsko društvo v Ptuj za najboljši spis o Slomšku, kot pedagogu, usojamo se p. n. razumništvu to-le naznaniti:

Društvu sta došla le 2 spisa o Slomšku kot pedagogu. A gledé obeh so se gg. presojevalci izrekli proti nagradi.

Prvi g. presojevalec piše: „Prečitavši spisa, videl sem takoj, da gospoda pisatelja, goreča čestitelja nepozabljivega vladike, vendar nista krenila pravega pota, ker sta prepuščala govor preveč svojemu navdušenju zanj in sta se trudila manj dokazati, da stoji Slomšek vedno in povsod na neovrgljivih načelih, katere razglasujejo pedagogi že od starodavnih časov, da bi ugajalo torej najbolje dokazati po datih in citatih, kako sistematično je vse sezidano, kar je govoril in pisal apostelj Slovencev o šolstvu. . .“ — Drugi ocenitelj pravi: „ . . . Kar se rokopisov tiče, ni nobeden tako, kakor bi si ga jaz želel.“ Tretji pa veli: „ . . . Boljši spis tudi ni kaj prida. Po mojej pameti bo menda najbolje, če se pisatelji še enkrat na resno delo povabijo. . .“

Tako tedaj stoji vsa stvar o večkrat imenovanem Slomšek-ovi nagradi.

Č. gosp. pisatelja nam poslanih razprav naj blagovolita podpisaneu predsedniku društva naznaniti, pod katero adresno se jima naj njih dela vrneti.

Da bi se vendar ta reč častno dognala, razpiše Ptujsko učiteljsko društvo po sklepu dne 25. junija v Ptuj še enkrat 100 fl. za en ali dva najboljša spisa o Slomšku kot

\*) Kaj, ali se „poročilo“ le zaradi teh 13 Nemcev po nemški tiska?

Uredn.